

PROF. DR. PERSÁNYI MIKLÓS

A LIGET BUDAPEST PROJEKT RÉSZÉT KÉPEZŐ KERT- ÉS TÁJÉPÍTÉSZETI FELADATOK
MINISZTERI BIZTOSA

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A VÁROSLIGET VÁLTOZÓ SZEREPE BUDAPEST TÖRTÉNETÉBEN Szimpózium a Liget múltjáról

Budapest, 2017. május 12. (péntek) – Csütörtök délután került sor arra a Városliget múltjával foglalkozó szimpóziumra, amelyet Persányi Miklós miniszteri biztos kezdeményezésére tartottak meg. A szakmai rendezvényen a téma legjelentősebb szakértőit kérték fel előadónak, akik összesen kilenc előadásban mutatták be a patinás Liget történetét. Az előadások anyaga a miniszteri biztos honlapján is hozzáférhető lesz minden érdeklődő számára.

A Városliget változó szerepe Budapest történetében címmel tartottak szimpóziumot a Liget múltjáról és örökségéről. A csütörtökön megtartott szakmai eszmecsere a prof. dr. Persányi Miklós, a Liget Budapest Projekt részét képező kert- és tájépítészeti feladatainak miniszteri biztosa által életre hívott Liget Park Fórumok sorozatának részeként került megrendezésre.

A Liget Park Fórumok és a történeti szimpózium

A szimpóziumot megnyitó köszöntőjében a miniszteri biztos emlékeztetett a korábban megtartott négy Liget Park Fórum eredményeire. Mint elmondta, a fórumoknak – és az azokkal párhuzamosan 16 alkalommal megtartott részletes, tematikus egyeztetéseknek – egyrészt az a céljuk, hogy „tiszta vizet öntsenek a pohárba”, vagyis hogy a Liget körüli viták az eluralkodó érzelmi megközelítés helyett minél inkább valós adatokon, tényeken alapuljanak. A másik fontos cél a Ligettel kapcsolatos parkhasználói igények feltárása volt. A 118 szervezet, intézmény és közösség által megfogalmazott 558 észrevétel és javaslat nagy részét – mintegy 90 %-át – ténylegesen meg is lehet valósítani a Városliget parkjának fejlesztése során.

Persányi professzor azt is elmondta, hogy a mostani, a Városliget múltjáról szóló szimpóziumot azért kezdeményezte, mert érdemes válaszolni arra a múltat fürkésző kíváncsiságra, amely a korábbi fórumok, egyeztetések során is érzékelhető, tapintható volt. Helyénvaló tehát megvizsgálni, milyen volt, hogyan változott újra meg újra a Városliget az itt élő emberek igényei, a történelem sodrása, a divatirányzatok és a kényyszerhelyzetek hatására.

A Városliget múltjának öröksége a Liget mai arcában, az épületekben, a bennük működő intézményekben, a fáknban, az utakban, az ide települt funkciókban, de még a ma szanaszét parkoló autókban és a lepusztult zöldfelületekben is egyaránt tetten érhető, minden szépségével és rútságával együtt. Nem lennének tehát alaposak, ha ezeket az egymást követő változásokat és máig ható nyomaikat figyelmen kívül hagynánk, amikor a következő száz év Városligetét tervezzük.

Természetesen a Városliget múltjával kapcsolatban is hiteles információkra van szükség. Éppen ezért kérte fel a miniszteri biztos a téma legavatottabb ismerőit a szimpóziumon előadóként való részvételre.

A Városliget telepítésétől a mindenki számára kutatható adatbázisokig

Az előadók sorát **Gyáni Gábor** történész, egyetemi tanár nyitotta meg, aki egyrészt a Városliget kialakulásáról beszélt, másrészt bemutatta, hogyan változtak a parkhasználat, térhasználat módjai az idők során, és hogyan értek a különböző, egymásnak sokszor ellent is mondó funkciók egymás mellett. Külön kitért az 1885-ös Országos Kiállításra, illetve az 1896-os Ezredévi Kiállításra, amelyek a Városliget tekintélyes részére kiterjedtek és tartósan befolyásolták a terület arculatát.

Ombódi Ildikó okleveles tájépítész mérnök, műemléki szakértő a Városliget fejlődéstörténetét elsősorban tájépítészeti szempontból mutatta be. Felelevenítette, hogyan került sor a Liget telepítésére az egykori mocsaras, illetve sívó homok által uralt területen. Külön kitért a Városliget arculatát nagyban befolyásoló kertészeti szakemberek, köztük Heinrich Nebbien, Fuchs Emil, Råde Károly és Ilsemann Keresztély munkásságára. Egyúttal arra is emlékeztetett, hogy az utolsó nagyobb jelentőségű, kertészeti rendezési munkára az 1970-es évek derekán, tehát több mint negyven éve került sor.

Hídvégi Violetta, Budapest Főváros Levéltárának főlevéltárosa „Két épület, két sors” című előadásában a Széchenyi-szigeten állt Feszl-féle kioszk, illetve a Kratochwil Ferenc kezdeményezésére épült egykori Gyermekszínház történetét és sorsát elevenítette fel, rámutatva arra is, hogyan lehet a múlt elveszettnek hitt építészeti örökségét a mai korban feltámasztani.

Gajdó Tamás színháztörténész, az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet tudományos főmunkatársa a városligeti színház történetét elevenítette fel a hallgatóságoknak, a régi idők krajcáros színházaitól a Thália Színház nyári játszóhelyéig, illetve az egykori Körszínházig. Az előadó rámutatott a ligeti színházak jelentőségére a magyar színháztörténetben, külön is kiemelve Kazimir Károly munkásságát.

Szántó András magángyűjtő, a legnagyobb hazai gasztronómiai tárgyú képeslapgyűjtemény tulajdonosa, a Budapest folyóirat állandó szerzője „Az Alpesi falutól a Zöld vadászig” című előadásában a városligeti vendéglők, kávéházak és mulatóhelyek világába kalauzolta el az érdeklődőket. A címben is szereplő Alpesi falu, illetve Zöld vadász mellett további vendéglőkről (Ezerjő, Kékhordó), kertvendéglőkről (Hungária kert, Japán kert) illetve a kávéházakról (Aréna, Weingruber), valamint a különféle mulatóhelyekről (többek között az Ős-budaváráról) is szó esett.

Simon Bernadett, az Országos Széchenyi Könyvtár könyvtárosa a Millenniumi Ezredéves Országos Kiállításról tartott előadást. A kiállításra Városliget nagyobbik részét, 550 ezer négyzetmétert vettek igénybe. Ezen a területen akkor kétszáz pavilon és egyéb épület várta a nagyközönséget. A millenniumi kiállításnak köszönhető a kiállítás történelmi fócsoportjaként épült Vajdahunyadvár, illetve a Városliget megközelíthetősége szempontjából meghatározó jelentőségű földalatti vasút is.

Millisits Máté művelődéstörténész, a Zuglói Helytörténeti Műhely vezetője „A Hősök tere metamorfózisa” című előadásában nemcsak a tér és környékének történetével foglalkozott, hanem méltatta a Hőstök tere megjelenését meghatározó három géniusz, Zsigmondy Vilmos, Schickedanz Albert és Zala György munkásságát is.

Dr. Estók János történész, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár főigazgatója a múzeum otthonául szolgáló, s a Liget egyik emblematikus épületének számító Vajdahunyadvár történetét mutatta be. Az Alpár Ignác tervezte történelmi főcsoportot eredetileg „könnyűszerkezetes” építményként alkották meg 1896-ra, ám 1901 és 1907 között – közkívánatra – maradandó anyagokból újra felépítették.

Reisz T. Csaba levéltáros, történész, jogász, a Magyar Nemzeti Levéltár főlevéltárosa a Városliget múltjára vonatkozó, az elektronikus adatbázisokban hozzáférhető adatokról tartott előadást. Az általa bemutatott érdekességek mellett az elhangzott információk különösen azért voltak fontosak, mert támpontként szolgálhatnak azok számára, akiket további, kutatás útján hozzáférhető részletek is érdekelnek a Városliget múltjával kapcsolatban.

A Városliget önálló kategória

Persányi Miklós miniszteri biztos zárszavában megköszönte az előadók munkáját. A szimpózium összegzéseként úgy fogalmazott, az elhangzottak is mutatják, tévedés lenne a Városligetet egyfajta statikus állapotba merevedve elképzelni. Hiszen a Liget a korok kihívásaira válaszolva folytonosan, dinamikusan változó, ám vonzerejének lényegét mindig megőrző szervezett közösségi tér, városalkotó organizmus. Nincs olyan kategória, amelybe érdemes lenne beleszorítani, mert bármelyikbe is sorolnánk, abból valahol bizonyosan kitüremkedik: ezer arcával, nem fakuló vonzásával, sok-sok emberi közösség számára nyújtott szolgáltatásaival önálló kategória inkább, amit úgy hívnak – Városliget.

NB! A szimpózium anyagai – ide értve az előadásokról készült videofelvételeket is – hamarosan elérhetőek lesznek miniszteri biztos honlapján (www.varosligetpark.hu). Ugyanitt elérhetőek a korábbi fórumok anyagai is.
